

Mgr Krzysztof Ogłóza

Streszczenie pracy doktorskiej

Moja praca doktorska wyrasta z doświadczenia projektu *Przedwczesne odejście. Wystawa pierwszego wydarzenia trakcyjnego zakazanego z „przyczyn obiektywnych”*. To przedsięwzięcie, mimo braku premiery, stało się jednym z najistotniejszych doświadczeń w moim życiu zawodowym. Projekt, inspirowany twórczością George’a Taboriego, był realizowany we współpracy z Emilią Sadowską, Agnieszką Roszkowską i Zbigniewem Liberą w latach 2015–2020 w Muzeum Śląskim w Katowicach. Jego interdyscyplinarny charakter – łączący teatr, instalację, film i performans – stworzył przestrzeń do praktycznego badania warsztatu aktora, jego funkcji oraz miejsca w zespole twórczym.

Celem rozprawy jest analiza eksperymentu artystycznego jako metody poznania, w której aktor staje się badaczem własnych narzędzi i granic. Rozprawa skupia się na procesie twórczym pojmowanym jako działanie, w którym doświadczenie, błąd, zmaganie, improwizacja, twórcze poszukiwanie, są równie istotne jak efekt sceniczny.

W pierwszym rozdziale omawiam genezę projektu oraz inspiracje płynące z twórczości George’a Taboriego, szczególnie jego rozumienie teatru jako pola artystycznej wolności. Drugi rozdział poświęcam analizie obszarów eksperymentu: współpracy ze Zbigniewem Liberą i jego instalacją, pracy z dźwiękiem, filmem, improwizacją i działaniami performatywnymi. Trzeci rozdział wprowadza pojęcie *wydarzenia trakcyjnego* – termin, który wraz z zespołem stworzyliśmy, aby określić charakter naszych działań, rozumianych jako współdziałanie energii, napięć i impulsów pomiędzy artystami, przestrzenią a widzem. Czwarty rozdział stanowi refleksję nad procesem i redefinicją warsztatu aktorskiego, rozumianego jako system otwarty, zdolny do nieustannego przekształcania się pod wpływem nowych doświadczeń. Omawiam także wymiar pedagogiczny projektu, wskazując, jak praktyka eksperymentalna może być przenoszona do dydaktyki aktorskiej.

Rozprawa stanowi próbę opisu aktorstwa jako praktyki badawczej, w której teatr staje się przestrzenią refleksji i eksperymentu, a proces – równoważnym dziełu efektem twórczym. *Przedwczesne odejście* ukazuje możliwość postrzegania sztuki jako dynamicznego pola poznania, w którym artysta, działając w zespole, tworzy i bada jednocześnie.